

שיעור תניא מעל גלי האתר

הרב יוסף ויינברג

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

בעיני המאזינים, ובזכותה נוצר לישיבה רושם טוב - עובדה שגם סייעה לנו בגיוס משאבים.

בשנת תשי"ט (1959), הצעתי לרבי להתחיל תוכנית רדיו נוספת שבה אלמד את ספר התניא. אכין בכל שבוע תמליל של השיעור, כדי שהרבי יוכל לאשר את תוכנו לפני שישודר. תחילה דחה הרבי את הרעיון: "עוד לא הגיע הזמן לכך", אמר.

כעבור שנה, שמעתי שהחסיד הנודע הרב נחום גולדשמיד מישראל, החל למסור שם שיעור תניא ברדיו. החלטתי להכין תמליל לדוגמה ולמסור אותו לרבי כדי לקבל את אישורו. הרבי הגיה מיד את טיוטת השיעור, והחזיר אותה אליי בצירוף שטר של מאה דולר כהשתתפות בהוצאות. בחורף של שנת תש"כ (1960), בעקבות אישור הרבי, התחלתי ללמד את ספר התניא מעל גלי האתר החל מדף השער ו"הקדמת המלקט".

בכל שבוע הייתי מקליד את תמליל השידור, עובר עליו עם ידידי הטוב, הרב יוסף מנחם מענדל טננבוים, ואחר כך מוסר אותו לרבי. הרבי עבר על כל מילה, לעתים תוך הוספת הערות וביאורים, ואז הייתי מוסר את השיעור בשידור חי, בשעה מאוחרת במוצאי שבת.

בהתחלה, בדומה לרב גולדשמיד, ניסיתי להסביר כל דבר באריכות גדולה, אך הרבי אמר לי, "ישראל שונה מכאן". הכנתי ארבעה עמודים רק על ה"שבועה" שמוזכרת בתחילת הפרק הראשון, אך כאשר הרבי הגיה את הטיוטה הוא קיצר אותה מאוד; אם אתחיל להסביר עניינים בעומק שזוהי, אמר, אבלכל את המתחילים. באופן כללי, תשומת הלב והזמן שהרבי הקדיש לשיעורים הללו היו מדהימים.

באחת השנים, במהלך חג החנוכה, הרבי לא הספיק להגיה את השיעור על פרק מ"ט בספר התניא לפני שבת. במוצאי שבת, במקום ללכת הביתה ולהדליק נרות חנוכה, התעכב הרבי בחדרו כדי לעבוד על הגהת הטיוטה, בזמן שחיכיתי בחוץ. במשך שלוש שעות וחצי עבד הרבי, ואף הוסיף הסבר על סוף הפרק, לפני שקרא למזכיר. "מסור את זה לוויינברג", הורה, "ושיעשה עם זה מה שהוא רוצה". הרבי ידע שלא אצליח למסור את ההערות והתוספות שלו באותו ערב, מאחר שאצטרך ללומדן תחילה. מיהרתי להגיע לאולפני

<<

פני שהגעתי לישיבת חב"ד בוורשה בתחילת שנות תר"צ (1930), למדתי בכמה מקומות אחרים בפולין. באותם ימים, בכל בית כנסת או "שטיבל" פעלה ישיבה לא רשמית, והיה זה באחד מהמוסדות הללו ששמעתי לראשונה על ספר התניא מפיו של חבר לספסל הלימודים.

הוא שיבח והילל את החיבור הקלאסי הזה - ספר היסוד של חסידות חב"ד, וכך, כאשר בסופו של דבר הצטרפתי לישיבת חב"ד והתחלתי ללמוד את ספר התניא, הרגשתי שגיליתי אוצר. הייתי לומד אותו קודם כל לעצמי, לאחר מכן משתתף בשיעור שמסר המשפיע שלנו - ר' ברוך "פוילישר"; אחרי זה הייתי חוזר על מה שלמדנו בשיעור, ואז מתכוונן לשיעור הבא. למרבה הצער, במהלך המלחמה אבדו כל הרשימות והסיכומים שלי מהתקופה ההיא; אך, ברוך ה', מה שלמדתי נותר חקוק במוחי ובליבי.

בסופו של דבר עברתי לניו יורק, ועבדתי ברשת ישיבות חב"ד - "תומכי תמימים". במסגרת עבודתי זו, באמצע שנות תשי" (1950), התחלתי למסור תוכנית רדיו שבועית מטעם הישיבה בתחנה מקומית, שבה בדרך כלל שוחחתי על עניינים שונים בתורת החסידות ודרכיה. ברוך ה', התוכנית מצאה חן

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1700 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the REBBE

הרדיו במנהטן, ואת ההוספות של הרבי לימדתי בשבועות הבאים; אלו הספיקו לשלושה שיעורים!

בשלב מסוים, הודיע לי הרבי באמצעות מזכירו האישי, הרב חדקוב, שייאלץ להפסיק להגיה את תמלילי השיעורים. פשוט לא היה לו את הפנאי לכך. במקום זאת, הוא הציע שאמצא אדם נוסף, מלבד הרב טננבוים, שיעבור עליהם.

למרות זאת, החלטתי למסור לרבי את הטיוטה הבאה. אך למקרה שהרבי לא ימסור אותה חזרה, הכנתי לעצמי עותק מראש.

הגשתי את הטיוטה דרך המזכירות - והרבי הוציא אותה, מוגהת! ההסבר היחיד שיש לי לכך, הוא שבאותו שבוע הרב ניסן טלושקין היה ביחידות עם הרבי. הרב טלושקין היה רב ומחבר מוערך, וחיבב מאוד את התוכנית שלי. ייתכן שהוא אמר מילה טובה בנוגע לתוכנית, וזה סייע בדרך כלשהי.

בשנת תשכ"ה (1964), בשבת שלאחר ראש השנה, נפטרה הרבנית חנה, אם הרבי. באותו ערב החלטתי להקדיש את התוכנית לעילוי נשמתה, ואף הודעתי על מועד הלוויה.

נודע לי שהרבנית חנה העריכה מאוד את שיעורי התניא שמסרתי. הרב בערל יוניק, שהיה מסייע לה לעתים קרובות, סיפר לי, שהרבנית חנה אמרה פעם לרבי שכאשר אחרים מלמדים את התניא, "או שזה נשמע מדולל ורדוד, או שאי אפשר להבין כלום. אך ויינברג לא מדלל, ועדיין אפשר להבין".

הרבי חיך בתגובה ואמר, "הוא על המסלול הנכון".

לאחר סיום השבעה, כתבתי לרבי מכתב ובו הצעתי להוסיף לשידור השבועי במוצאי שבת עוד רבע שעה לעילוי נשמת אימו, שבמהלכה אמסור תמצית של דברי הרבי בהתוועדות של אותה שבת. הרבי לא נהג להתוועד בכל שבת, ותכננתי שבאותן שבתות שבהן לא תתקיים התוועדות, אחזור על שיחה משנים קודמות שכבר הוגהה ויצאה לאור.

"הלא בכל זמן מצפה כל אחד לעניין של נחת רוח", ענה הרבי, "ובפרט בעת כזו וכו'". לא זו בלבד שהרבי תמך ברעיון, אלא שהוסיף וציין, "בזה מחזק סברתי להתוועד בלי נדר במשך שבתות השנה, על כל פנים בקיצור בזמן". כנראה שהידיעה שדבריו יימסרו לרבים בתפוצה רחבה מעל גבי האתר זמן קצר לאחר אמירתם, תרמה להחלטתו לנהוג כך.

זמן השידור היה די יקר, וכאשר יזמתי את הרעיון להוסיף את אותה רבע שעה, עדיין לא ידעתי מניין אשיג את הכסף לכיסוי העלויות. כאשר שיתפתי בכך את הרבי, הוא אמר מיד, "מחצה עליי".

ניצלתי את ההזדמנות, והצעתי שאשלם בעצמי על המחצית השנייה. משמעות הדבר שכך אהיה שותפו של הרבי בכיסוי מקטע השידור הנוסף הזה. לשמחתי, הרבי נתן את הסכמתו.

בשנת תשמ"ב (1982), אחרי עשרים ושתיים שנות שידור,

סיימתי מחזור שלם של לימוד ספר התניא - החל מדף השער, ועד לסיום - ומיד התחלתי שוב מההתחלה.

לקראת סיום המחזור הראשון, מישהו הציע להדפיס את השיעורים כספר. כאשר העליתי את הרעיון בפני הרבי במהלך יחידות, הרבי לא הגיב. אולם למחרת, קיבלתי הודעה שעלי להתחיל "מיד" בהכנת הספר.

ההוצאה הראשונה הייתה בידי, השפה שבה נמסרו השיעורים במקור, והרבי היה מרוצה עד כדי כך שנשא שיחה מיוחדת בקשר לספר החדש, שנקרא "שיעורים בספר התניא". אחר כך הרב חנוך גליצנשטיין תרגם את הספר לעברית, ובניי לוי ושלום ערכו מהדורה בשפה האנגלית. כיום, הספר תורגם לשבע שפות, ועשרות אלפי אנשים ממשיכים ללמוד באמצעותו את ספר התניא. אני מאמין שהרבי השקיע כל כך הרבה זמן בשיעורים הללו, מאחר שחזה בעיני רוחו מה עתיד לצאת מהם.

סיו"ר איחוד ישיבות חב"ד ליובאוויטש, הרב יוסף ויינברג (תרפ"ח-תשע"ב, 1918-2012) מסר תוכנית רדיו שבועית בנושאי תורת החסידות במשך כמעט חמישים שנה. הוא רואיין שלוש פעמים בשנים תשס"ח (2008) ותשס"ט (2009).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשל"ד (1974) — הפוסק הנודע הרב משה פיינשטיין, נכנס ליחידות אצל הרבי ב-770 לאחר סידור קידושין בחופה שהתקיימה בסמיכות מקום. השניים שוחחו במשך כשעה בעיקר בעניינים תורניים, וכן בענייני הכלל העומדים על הפרק. בהמשך הערב, בשעת לילה מאוחרת, נכנס ליחידות הרב פנחס מנחם אלטר, מי שנתמנה לימים לאדמו"ר מגור, ושהה בחדר כשעה וחצי בשיחה עם הרבי. ראש חודש ניסן

< תשמ"ב (1982) — בהתוועדות קרא הרבי להוסיף ולהשקיע בעבודת התפילה, ואגב כך סיפר, שכשביקר בצרפת כשלושים וכמה שנים קודם לכן (כאשר נסע ללוות את אימו שיצאה באותם ימים מברית המועצות), ראה כמה חסידים - גם הם פליטים שיצאו מכבר מברית המועצות - מתפללים בשבת באריכות, מתוך דביקות והתלהבות חסידית. "מבין אותם שראיתי בשעתו בפריז, ישנם גם כאלו הנמצאים כאן עתה, אלא שראיתי אותם מתפללים השבת ללא כל התלהבות וחיות בעבודת התפילה". הרבי המשיך ותמה, "אם במעמדם ומצבם אז, לאחר היציאה מאחורי מסך הברזל, עסקו בעבודת התפילה, הרי על אחת כמה וכמה עתה - אחרי שהקב"ה עזרם להגיע למדינת הרווחה, ובירכס ב'בני, חיי ומזוני רוויחי, ועזרם להצליח בעסקיהם באופן של עשירות - עליהם לעסוק באריכות התפילה!" בסיום דבריו הבהיר שאין הדברים מכוונים לאדם מסוים, אלא "לכל מי שהדברים שייכים ומתאימים אליו".¹ ג' בניסן.